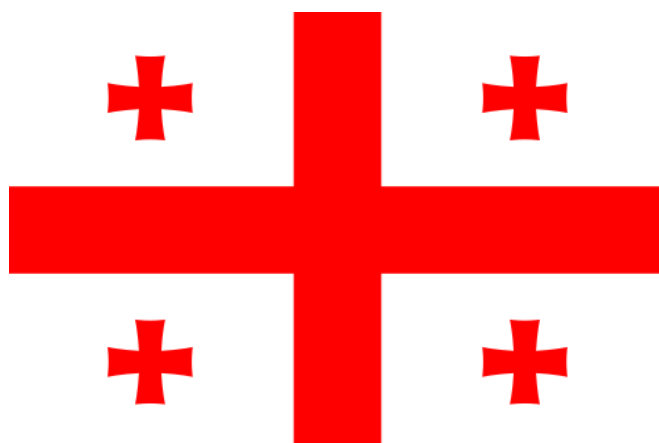

EKONOMICKÁ INFORMÁCIA O TERITÓRIU

Gruzínsko

[Všeobecné informácie o krajine](#)

Jún 2019

I. ZÁKLADNÉ EKONOMICKÉ INFORMÁCIE

a) Základná charakteristika hospodárstva

Rozsiahlymi reformami, ktoré sa týkajú riadenia hospodárstva, daňového systému, zlepšenia investičného prostredia, podpory podnikateľského prostredia a správy vecí verejných získalo Gruzínsko povest regionálneho reformného lídra.

Ekonomika GE je sústredená na produkciu poľnohospodárskych plodín (citrusové ovocie, orechy), ťažobný priemysel, výrobu potravín, turistický priemysel, služby a v menšej miere na strojárstvo a produkcia chemikálií. Krajina je **závislá od importu energetických surovín**, zdrojom elektrickej energie sú v súčasnosti predovšetkým vodné elektrárne. GE **sa zbavilo energetickej závislosti od RU** vďaka dovozu uhľovodíkových palív z Azerbajdžanu. Po výstavbe plynovodov BTC, Južný Kaukaz a TANAP, a tiež železničného spojenia Baku – Tbilisi – Kars sa krajina stáva **významným dopravným a tranzitným uzlom** na obchodných trasách medzi Európou a Áziou. Cez krajinu prechádza aj podstatný podiel exportu a importu Arménska.

Rast HDP v roku 2017 dosiahol 4,8 % a v roku 2018 4,7 %. **HDP na obyvateľa predstavuje sumu 3910 EUR**. Viac ako 50 % HDP sa vytvára v Tbilisi. **Výdavky štátneho rozpočtu v roku 2018 dosiahli 4,108 mld. EUR**. **Deficit bežného účtu** sa v súčasnosti pohybuje na úrovni **3,5 % HDP**. Celkový **zahraničný dlh** (štátneho aj súkromného sektora) sa začiatkom roka 2019 pohyboval na úrovni približne **15,5 mld. EUR**, približne 109,5 % nominálneho HDP. Devízové rezervy začiatkom roka 2019 dosiahli 2,87 mld. EUR.

Zahraničný obchod v roku 2018 mal obrat **11,1 mld. EUR**, s negatívnym saldom pre GE 5,13 mld. EUR. Exportuje sa predovšetkým meď a medené výrobky, automobily (reexport), lieky, poľnohospodárske a potravinárske produkty (najmä víno, minerálne vody, orechy a citrusy). Importujú sa predovšetkým uhľovodíkové palivá, meď, lieky, automobily a obilniny. Najväčšími obchodnými partnermi GE sú TR, RU a CN.

Priame zahraničné investície dosiahli v roku 2017 výšku 1,7 mld. EUR a v roku 2018 **1,1 mld. EUR**. Najväčšími investormi sú AZ, UK, NL, USA, Panama a ČR (65 mil. EUR). PZI smerujú predovšetkým do finančného sektora, dopravy a energetického priemyslu. Výmenný kurz miestnej meny lari osciluje okolo 3 GEL za 1 EUR. Kreditný rating krajiny je na úrovni **Ba2** (Moody's).

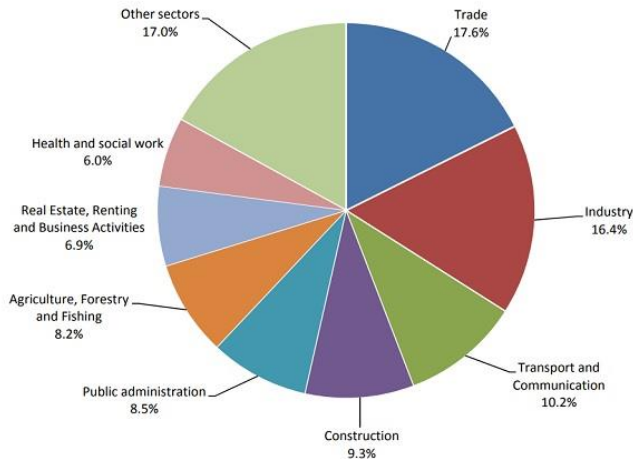
Pracovná sila je zhruba na úrovni 1,940 mil. osôb, rozdelená približne na polovicu medzi zamestnancov a živnostníkov/podnikateľov. Vo verejnom sektore je zamestnaných skoro 300 tis. ľudí. **Nezamestnanosť** bola v roku 2018 **na úrovni 12,7 %** (približne 246 tis. obyvateľov), pričom viac ako pätina obyvateľstva žije pod hranicou chudoby. Priemerná mesačná nominálna mzda v roku 2018 dosiahla 1124 GEL. **Inflácia** sa pohybuje okolo hranice **4,1 %**.

V roku 2018 navštívilo Gruzínsko 8,7 milióna (+10 % oproti roku 2017) zahraničných turistov, ktorý krajine priniesli viac ako 2,9 mld. EUR. Najviac turistov pochádzalo z RU 1.341 milióna.

Prognózy ohľadom vývoja GE ekonomiky v strednodobom horizonte (2019 - 2023) sú **priaznivé** (rast HDP na úrovni 5%). Očakáva sa, že pozitívne makro-ekonomické výsledky sa prejavia rastom počtu pracovných miest a príjmov obyvateľstva. Naštartovanie vnútornej spotreby, investície do infraštruktúry a priaznivé výsledky v turistickom ruchu budú pravdepodobne premietnuté do pokračujúceho rastu ekonomiky aj naďalej. Reformné kroky vlády výrazne prispievajú k zlepšeniu podnikateľského a investičného prostredia v krajine, daňový systém funguje čoraz efektívnejšie.

b) Hlavné odvetvia hospodárstva

HDP podľa sektorov ekonomiky (údaje z roku 2018)

Obchod a služby – 17,6 %

Priemysel – 16,4 %

Doprava – 10,2 %

Stavebníctvo – 9,3%

Verejná správa – 8,5 %

Poľnohospodárstvo – 8,2 %

Zdroj: Štatistický úrad Gruzínska

Hlavné odvetvia hospodárstva zahŕňajú pestovanie poľnohospodárskych plodín (hrozno, citrusové plody a lieskové orechy), ťažbu mangánu, medi a zlata, výrobu alkoholických a nealkoholických nápojov, kovov, strojov a chemikálií a turistický ruch. Priemysel a poľnohospodárstvo je sústredené v malých a stredných podnikoch. Krajina z dovozu pokrýva takmer celú potrebu fosílnych palív, v súčasnosti predovšetkým z Azerbajdžanu. Disponuje značnými vodnými zdrojmi, ktoré zabezpečujú väčšinu elektrickej energie. Gruzínsko je zároveň významnou tranzitnou krajinou pre transport plynu, ropy a ostatného tovaru medzi Európou a Áziou.

c) Členstvo v medzinárodných organizáciách a účasť v integračných procesoch

- UN – United Nations (1992)
- WB – World Bank (1992)
- OSCE - Organization for Security and Cooperation in Europe (1992)
- IMF – International Monetary Fund (1992)
- IBRD - The International Bank for Reconstruction and Development (1992)
- UNESCO - The United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (1992)
- UNIDO - The United Nations Industrial Development Organization (1992)
- IDA – International Development Association (1993)
- INTERPOL (1993)
- UNWTO - World Tourism Organization (1993)
- EBRD – European Bank for Reconstruction and Development (1994)
- FAO - Food and Agriculture Organization of United Nations (1995)
- IAEA - International Atomic Energy Agency (1997)

- OPCW - The Organization for the Prohibition of Chemical Weapons (1997)
- CoE – Council of Europe (1999)
- WHO - World Health Organization (2000)
- ADB - Asian Development Bank (2007)
- WTO - World Trade Organization (2000)
- AA/DCFTA s EÚ (2014, DCFTA sa v plnej miere uplatňuje od júla 2016)

II. PODPORA OBCHODU A PODNIKANIA

a) Podnikateľská legislatíva

Daňový systém Gruzínska je jednoduchý a zrozumiteľný. Celkovo existuje 6 druhov/sadzieb dane o. i.:

- daň z príjmu fyzických osôb - 20%
- daň z príjmu právnických osôb - 15%
- daň z pridanej hodnoty DPH - 18 %
- daň z nehnuteľnosti - do 1 %

http://investingorgia.org/en/ajax/downloadFile/449/Pocket_Tax_Book

Podľa daňového poriadku Gruzínska, ak spoločnosť vyrába tovar určený na vývoz, môže požiadať ministerstvo financií o licenciu, ktorá poskytne spoločnosti právo dovážať suroviny bez zaplatenia cla a DPH na tieto materiály. Spoločnosť však musí predložiť bankovú záruku (výška bankovej záruky je súčtom cla a DPH). Po spracovaní tovaru, v prípade exportu konečného produktu, sa banková záruka uvoľní. Ak sa niektoré z konečných produktov budú predávať na území Gruzínska, spoločnosť bude musieť zaplatiť clo a DPH na suroviny, ktoré boli použité na výrobu tohto tovaru.

Po reforme bankového systému v rokoch 1994-1997 boli štátne banky kompletne sprivatizované a reštrukturalizované. 100% privátny bankový sektor je jeden z najdynamickejších sa rozvíjajúcich sektorov v ekonomike. Najväčšie banky v Gruzínsku sú. Bank of Georgia, TBC Bank, Cartu Bank, Liberty Bank, VTB Bank Georgia, ProCredit Bank.

Niektoré podmienky obchodovania s Gruzínskom:

<https://trade.ec.europa.eu/tradehelp/georgia>

Špecifiká podnikania v teritóriu, výhody a nevýhody podnikania v krajine (podľa projektu Svetovej Banky - *Doing Business* sa Gruzínsko celosvetovo umiestnilo na 6. mieste):

<http://www.doingbusiness.org/en/data/exploreeconomies/georgia>

https://www.pwc.com/ge/en/assets/pdf/DBG%202017_draft-%20FINAL%20.pdf

b) Programy podpory zahraničného obchodu, technickej a finančnej pomoci, projekty regionálnej spolupráce

Inštitúcie, ktoré realizujú podporu exportu a proexportné programy:

„Enterprise Georgia“

V júni 2014 Ministerstvo hospodárstva a trvalo udržateľného rozvoja Gruzínska spolu s ministerstvom pôdohospodárstva spustilo nový vládny program „Produce in Georgia“. Cieľom programu je podporovať podnikateľskú kultúru v celej krajine. Enterprise Georgia je kľúčovým implementačným partnerom „Produce in Georgia“ a je zodpovedný za podporu podnikania, podporu exportu a investícií. Obchodná divízia agentúry podporuje podnikateľskú činnosť v Gruzínsku, prostredníctvom podpory podnikateľov - asistencie pri zakladaní nových podnikov, ako aj rozširovania a renovácie existujúcich podnikov. Divízia

Export podporuje exportný potenciál krajiny zvyšovaním konkurencieschopnosti miestnych výrobkov.

„Enterprise Georgia“

5/6 Marjanishvli Str. (18 Uznadze Str.) 0102 Tbilisi, GE

For International Calls: + 995 32 296 00 10

info@enterprise.gov.ge

Ďalšie odkazy:

<http://www.enterprisegeorgia.gov.ge/en/export-support>

<http://www.tradewithgeorgia.com/>

c) Verejné obstarávanie

Štátna agentúra pre verejné obstarávanie je nezávislá právnická osoba verejného práva v Gruzínsku, ktorá dohliada na zabezpečenie legitímnosti postupov verejného obstarávania. V roku 2010 štátna agentúra zaviedla systém elektronického obstarávania (Ge-GP). Systém elektronického obstarávania zvýšil konkurenciu medzi dodávateľmi, transparentnosť, znížil byrokraciu a diskrimináciu a zároveň výrazne minimalizovali korupčné riziká.

Štátna agentúra pre verejné obstarávanie

8, Richard Holbrooke,

Tbilisi 0113, Georgia

+995 32 2 242 248

info@procurement.gov.ge

<http://procurement.gov.ge/Home.aspx?lang=en-US>

Legislatíva:

<https://matsne.gov.ge/en/document/download/31252/51/en/pdf>

Tendre:

<https://tenders.procurement.gov.ge/login.php?lang=en>

d) Zmluvná základňa

Základom hospodárskej spolupráce je Dohoda o partnerstve a spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na jednej strane a Gruzínskom na strane druhej podpísaná 22. 4. 1996 v Luxemburgu. V r. 2012 bola podpísaná Dohoda medzi Gruzínskom a Slovenskou republikou o zabránení daňových únikov a dvojitého zdanenia na príjmy a cenné papiere (29.07.2012). V júni 2015 bolo v Bratislave podpísané Memorandum o spolupráci medzi Slovenskou obchodnou agentúrou a Entrepreneurship Development Agency (Enterprise Georgia).

Platné zmluvy medzi SR a GE v ekonomickej oblasti:

- Dohoda medzi Gruzínskom a Slovenskou republikou o zabránení daňových únikov a dvojitého zdanenia na príjmy a cenné papiere
- Memorandum o spolupráci medzi Slovenskou obchodnou agentúrou /Slovak Business Agency/ (SBA) a Entrepreneurship Development Agency (Enterprise Georgia)
- Zmluva medzi Slovenskou republikou a Gruzínskom o medzinárodnej cestnej osobnej a nákladnej doprave (Agreement between the Slovak Republic and Georgia on the International Transport of Passengers and Goods by Road)

Rozpracované dvojstranné zmluvy

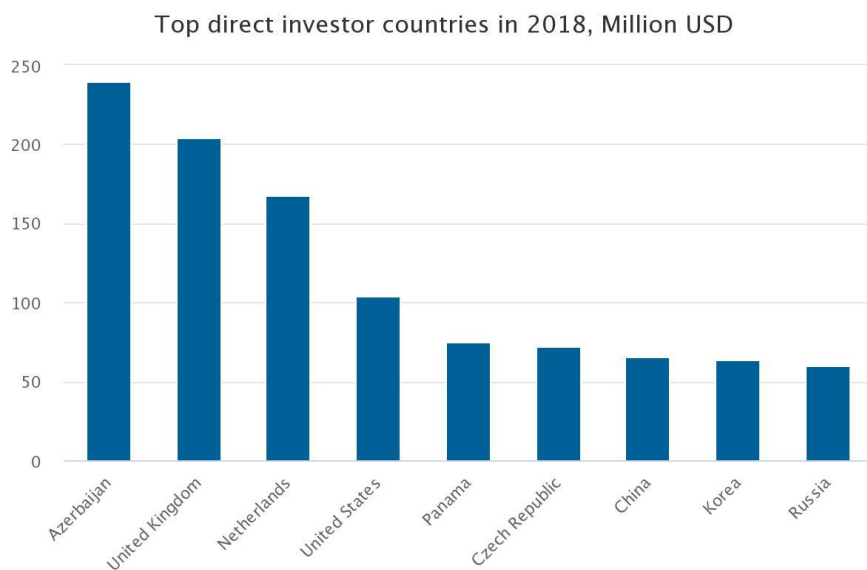
- Protokol o spolupráci medzi Ministerstvom hospodárstva SR a Ministerstvom hospodárstva a trvalo udržateľného rozvoja Gruzínska

III. INVESTÍCIE, ENERGETIKA, VEDA A VÝSKUM

a) Priame zahraničné investície:

Celkové zahraničné investície v mil. EUR (zdroj: Štatistický úrad Gruzínska)

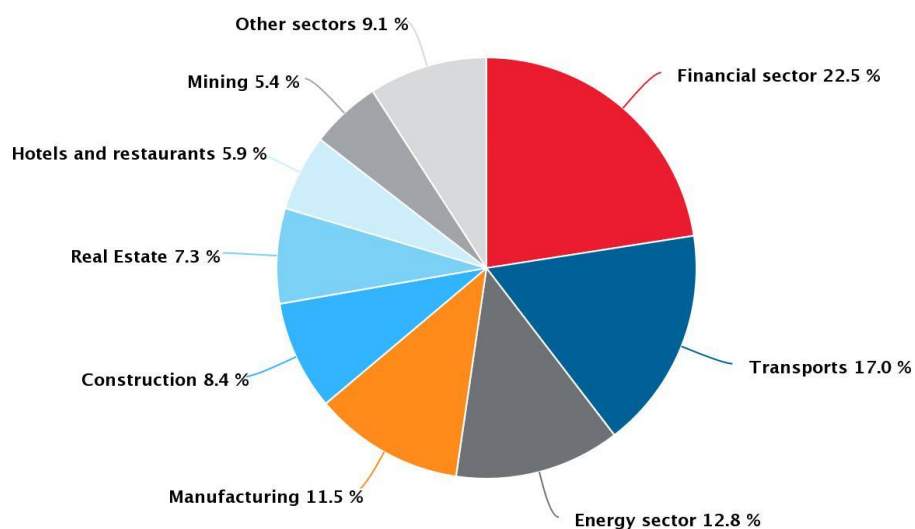
rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	912,6	910,5	1 621,8	1 486,1	1 397,0	1 690,3	1 099,6

Najväčšími investormi sú AZ (214,2 mil. EUR), UK (181,7), NL (149,8), USA (92,5), Panama (66,7), ČR (64,5), Čína (58,4), Kórea (56,4) a Rusko (53,6).

Podiel ČŠ EÚ predstavuje takmer polovicu celkového objemu PZI – 507,9 mil. EUR. Priame zahraničné investície slovenských podnikateľských subjektov boli v roku 2016 len okolo 99 tis. EUR, v roku 2017 131 tis. EUR a v roku 2018 už na úrovni 885,4 tis. EUR.

FDI by major economic sectors in 2018*, %

PZI smerujú predovšetkým do finančného sektora (247,9 mil. EUR), dopravy (155,83), energetiky (140,21), výroby (127,0), realít (80,32), hotelov a reštaurácií (64,52).

Volné priemyselné zóny

V súčasnosti existujú v Gruzínsku štyri voľné priemyselné zóny (FIZ): Poti (námorný prístav), Kutaisi (tretie najväčšie mesto) a Tbilisi (hlavné mesto). Podniky registrované vo voľných priemyselných zónach využívajú určité oslobodenia od daní. Ak spoločnosť vyrába tovar na vývoz vo FIZ, je oslobodená od všetkých daní okrem dane z príjmov fyzických osôb (20 %), ktorá sa platí z plátov zamestnancov. Ak spoločnosť dováža výrobky z FIZ na iné územie Gruzínska, musí okrem dane z príjmov fyzických osôb platiť DPH a 4 % príjmov z predaja na vnútroštátnej úrovni. Všetky voľné priemyselné zóny prevádzkujú súkromné spoločnosti:

- Poti FIZ prevádzkuje spoločnosť Rakia Georgia FIZ LLC
- Kutaisi FIZ #1 prevádzkuje spoločnosť Georgia International Holding (LLC Fresh Georgia)
- Kutaisi FIZ #2 prevádzkuje Hualing Group
- Tbilisi FIZ prevádzkuje Tbilisi Free Zone JSC (dcérska spoločnosť skupiny BitFury)

Viac na odkaze:

http://investingorgia.org/en/ajax/downloadFile/569/Free_Industrial_Zones_in_Georgia

Štátna agentúra pre podporu investícií „Enterprise Georgia“

5/6 Marjanishvili Str. (18 Uznadze Str.) 0102 Tbilisi, GE

For International Calls: + 995 32 296 00 10

info@enterprise.gov.ge

Ministerstvo hospodárstva a udržateľného rozvoja Gruzínska

Address: 2 Sanapiro Str., Tbilisi, 0114, Georgia

Telephone: +(995 32) 299 11 11; +(995 32) 299 11 05

Fax: +(995 32) 292 15 34

Web: www.moesd.gov.ge

E-mail: ministry@moesd.gov.ge

Ďalšie odkazy:

<http://www.enterprisegeorgia.gov.ge/en>

<http://www.investingorgia.org/en/>

b) Energetická politika krajiny

Gruzínsko zohráva vďaka svojej strategickej polohe dôležitú pozíciu pri tranzite surovín z Kaspického mora a zo Strednej Ázie. Krajina má významný energetický potenciál vo vodných tokoch a geotermálnych zdrojoch. Má tiež určité zásoby fosílnych palív. Jadrovú energiu Gruzínsko nevyužíva. Gruzínsko je závislé na dovoze fosílnych zdrojov energie – po diverzifikácii najmä z Azerbajdžanu Hlavným cieľom energetickej politiky GE je plné uspokojenie potrieb priemyselnej a domácej komunálnej sféry pri zásobovaní energiou na báze plného využitia existujúcich domácich energetických zdrojov a diverzifikácia pri dovoze energetických nosičov. Predpokladá sa podpora výroby elektriny s vyšším využitím domáceho hydroenergetického potenciálu (aktuálne využíva iba 12 %). Ropovod Baku - Tbilisi – Ceyhan (BTC) bol dokončený v roku 2005, náklady na jeho vybudovanie dosiahli 4 mld. USD. Môže dopraviť až 1 mil. barelov ropy denne z terminálu Sangačal v Azerbajdžane do novo postaveného terminálu Ceyhan na tureckom stredomorskom pobreží. Ide o druhý najdlhší ropovod na svete (1768 km), z toho 249 km na území Gruzínska. Od roku 2007 sa tranzitné príjmy pohybujú na úrovni okolo 25 mil. USD. Paralelne s BTC vedie Južnokaukazský plynovod, dokončený v roku 2006, ktorý je určený na dopravu zemného plynu z azerbajdžanského náleziska Šah Deniz, maximálna kapacita je 25 mld. kubických metrov plynu ročne. Celková dĺžka prenosových liniek gruzínskeho elektrického systému je 11,5 tis.km. Gruzínska elektrická prenosová sieť je napojená na RU, Azerbajdžan, Arménsko a Turecko.

Energetický mix Gruzínska: zemný plyn – 43 %, ropné deriváty – 26 %, vodná energia – 16 %, biopalivá – 9 %, uhlie – 6 %.

Zdroj: Štatistický úrad Gruzínska

c) Veda, výskum a vývoj, inovácie

Vedu a výskum koordinuje Ministerstvo pre vzdelávanie a vedu Gruzínska (www.mes.gov.ge). Udeľovanie grantov, koordináciu a monitoring využitia prostriedkov pre vedu a výskum má v portfóliu štátna nadácia Rustaveli National Science Foundation (SRNSFG) (www.rustaveli.org.ge) zriadená ministerstvom. Na vedu, výskum, vývoj a inovácie sa ročne vynakladá približne len 0,32 % HDP.

IV. ZAHRANIČNÝ OBCHOD KRAJINY

a) Dovozný a vývozný režim, obchodná prax

Niektoré podmienky exportu a importu ČŠ EÚ s Gruzínskom:

<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/georgia/>

Zákonné normy, colné sadzby, clá a licencie:

<http://www.dcfta.gov.ge/en/dcfta-for-business/custom-procedures>

b) Základná štatistika zahraničného obchodu

Export/Import v mld. EUR (zdroj: Štatistický úrad Gruzínska)

	2014	2015	2016	2017	2018	1.-4.2019
obrat	10,201	8,459	8,371	9,499	11,103	3,434
export	2,546	1,962	1,880	2,434	2,985	1,008
import	7,655	6,497	6,491	7,065	8,118	2,426
saldo	-5,109	-4,535	-4,611	-4,631	-5,133	-1,418
export bez reexportu	1,618	1,427	1,443	1,788	1,980	0,658

c) Tovarová štruktúra zahraničného obchodu v členení vývoz/dovoz

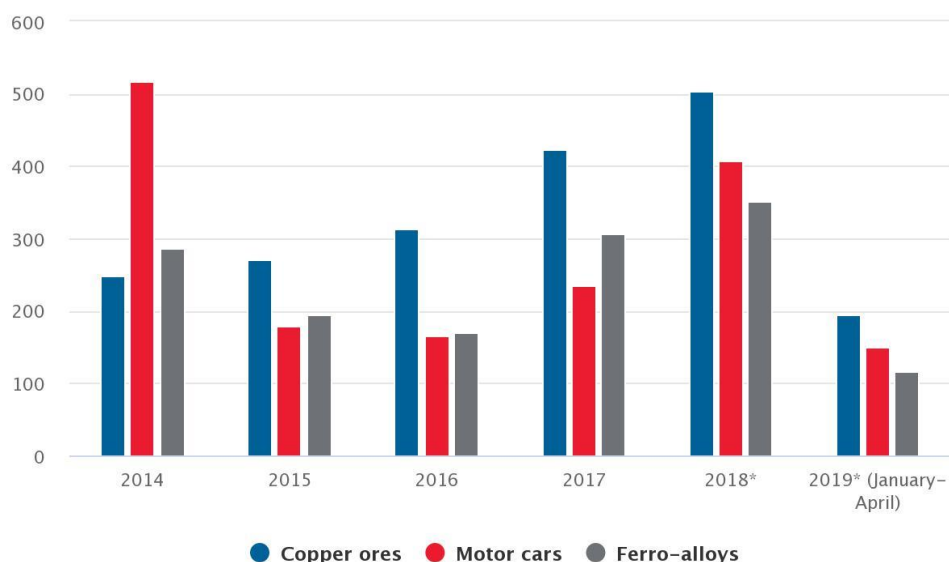
Najdôležitejšie komodity vývozu v roku 2018 v mil. EUR (zdroj: Štatistický úrad Gruzínska)

	Názov tovarovej skupiny	Objem v mil. EUR
1.	Medené rudy a ich koncentráty	448,691
2.	Osobné automobily a iné motorové vozidlá konštruované hlavne na prepravu osôb	363,343
3.	Ferozliatiny	313,805
4.	Víno z čerstvého hrozna	175,281
5.	Cigary, cigarky a cigarety z tabaku alebo z tabakových náhradiek	132,622
6.	Lieky pozostávajúce zo zmiešaných	130,975

	alebo nezmiešaných výrobkov na terapeutické alebo profylaktické účely, v odmeraných dávkach alebo v balení na predaj v malom	
7.	Etylalkohol nenedaturovaný, destiláty, likéry a ostatné liehové nápoje	114,876
8.	Voda vrátane minerálnych vôd prírodných alebo umelých a sódií bez prísady cukru	98,049
9.	Minerálne alebo chemické draselné hnojivá	81,910
10.	Zlato surové alebo spracované na polotovary alebo vo forme prachu	62,130

Major commodity positions by exports, million USD

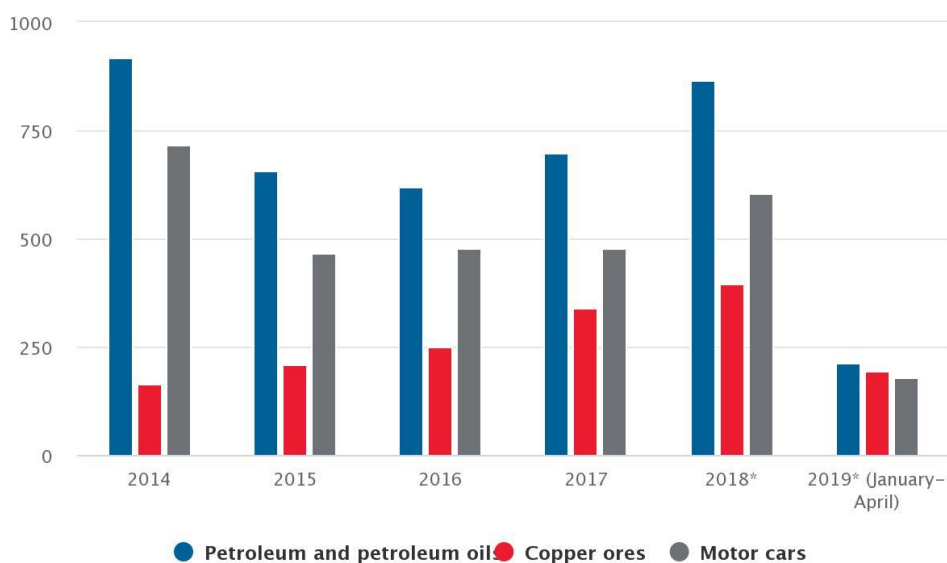
Najdôležitejšie komodity dovozu v roku 2018 v mil. EUR (zdroj: Štatistický úrad Gruzínska)

	Názov tovarovej skupiny	Objem v mil. EUR
1.	Ropa a minerálne oleje a oleje z bitúmenových nerastov	768,869
2.	Osobné automobily a iné motorové vozidlá konštruované hlavne na prepravu osôb	538,738
3.	Medené rudy a ich koncentráty	353,062
4.	Lieky pozostávajúce zo zmiešaných alebo nezmiešaných výrobkov na terapeutické alebo profylaktické účely, v odmeraných dávkach alebo v balení na predaj v malom	301,583
5.	Zemný plyn a iné plynné uhľovodíky	252,818
6.	Telefonické prístroje na drôtovú telefóniu alebo telegrafiu, vrátane	176,195

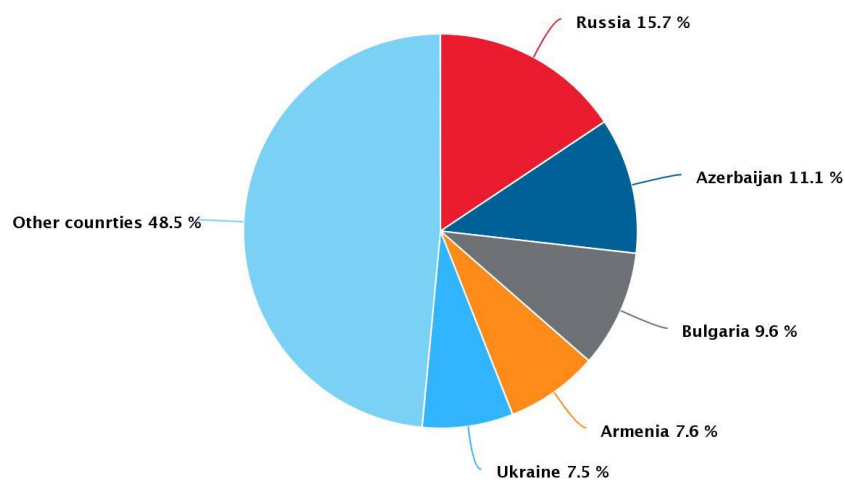
	bezdrôtových telefónov a videotelefónov	
7.	Cigary, cigarky a cigarety z tabaku alebo z tabakových náhradiek	166,398
8.	Stroje na automatické spracovanie dát a ich jednotky, magnetické alebo optické snímače,	112,719
9.	Pšenica a súraž	102,271
10.	Zmiešaný tovar (HS kód 7700)	91,290

Major commodity positions by imports, million USD

d) Teritoriálna štruktúra zahraničného obchodu vývoz/dovoz

Share of the top trading partners in total exports in January–April 2019*

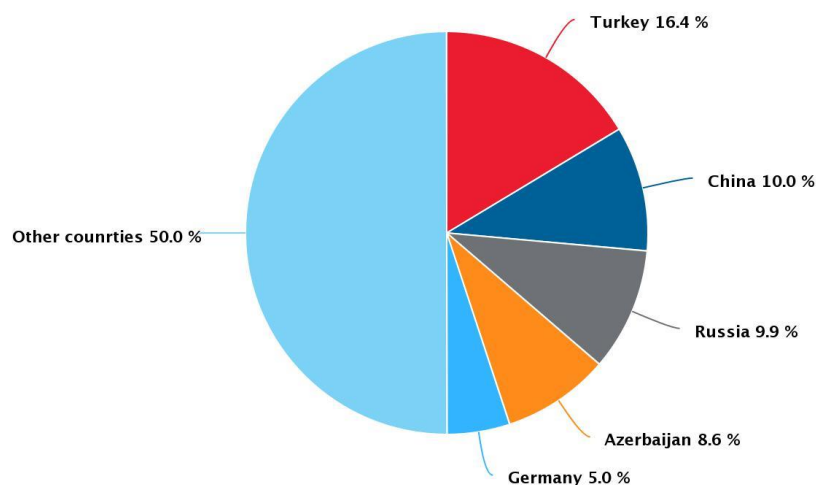

Celkovo sa do ČŠ EÚ v roku 2018 vyviezol tovar za 649,943 mil. EUR - 21,7 % celkového vývozu.

Najdôležitejšie vývozné krajiny v roku 2018 v mil. EUR (zdroj: Štatistický úrad Gruzínska)

1.	Azerbajdžan	447,039
2.	Ruská federácia	389,200
3.	Arménsko	247,242
4.	Bulharsko	230,394
5.	Turecko	207,115
6.	Čína	176,250
7.	Ukrajina	155,788
8.	USA	142,365
9.	Kazachstan	80,814
10.	Uzbekistan	71,634

Share of the top trading partners in total Imports in January–April 2019*

Celkovo sa z ČŠ EÚ v roku 2018 doviezol tovar za 2 343,498 mil. EUR - 28,9 % celkového dovozu.

Najdôležitejšie dovozné krajiny v roku 2018 v mil. EUR (zdroj: Štatistický úrad Gruzínska)

1.	Turecko	1 310,932
2.	Rusko	832,768
3.	Čína	742,167
4.	Azerbajdžan	521,713
5.	Ukrajina	458,887
6.	Nemecko	383,518
7.	USA	320,400
8.	Arménsko	298,391
9.	Francúzsko	233,616
10.	Taliansko	205,972

e) Vývoj zahraničného obchodu so SR za posledných päť rokov (vývoz/dovoz)

Spolupráca v ekonomickej oblasti nezodpovedá kvalite politických vzťahov ani potenciálu ekonomík oboch krajín. Obchodný obrat je volatilný, podlieha konjunktúrnym výkyvom a je závislý od jednorazových transakcií. Dôvodom nízkeho obchodného obratu je aj malý záujem slovenských podnikateľov o gruzínsky trh a naopak. SR exportuje predovšetkým automobily, GE poľnohospodárske plodiny.

Zahranično-obchodný obrat medzi SR a Gruzínskom v rokoch 2013 – 2018 v mil. EUR

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Export	20,9	14,8	29,0	27,7	11,6	14,4
Import	6,3	12,4	7,0	7,4	3,2	2,5
Obrat	27,2	27,2	36,0	35,1	14,8	16,9
Saldo	+14,6	+2,4	+22,0	+20,3	+8,4	+11,9

Zdroj: MH SR

Pozitívnym trendom je naopak rastúca turistická výmena a to napriek tomu, že priama letecká linka Georgian Airways, ktorá od marca 2018 dvakrát týždenne (neskôr raz za týždeň) operovala medzi Bratislavou a Tbilisi bola z dôvodu nízkej rentability v novembri 2018 zrušená. S jej obnovením sa v krátkodobom horizonte nepočíta, keďže letecká spoločnosť posilňuje predovšetkým svoje lety do Viedne. V roku 2018 navštívilo GE viac ako 6 tis. slovenských turistov, čo predstavuje nárast oproti roku 2017 o 62,3 %. Pozitívny trend pokračuje aj v roku 2019, kedy v období január – marec navštívilo GE 1 222 slovenských občanov, v porovnaní s rokom 2018 ide o nárast 81,8 %.

V. MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

a) Obchodné zvyklosti v teritóriu

Obchodné zvyklosti, prax, mentalita:

https://www.grantthornton.ge/globalassets/1.-member-firms/bronze/georgia/doing-business-in-georgia_2018.pdf

<https://www.commisceo-global.com/resources/country-guides/georgia-guide>

b) Vyhodnotenie odbytových možností SR

Gruzínsko je rozvíjajúca sa ekonomika, dováža veľké množstvo technológií, strojárenského zariadenia a materiálov nevyhnutných pre svoj ďalší ekonomický rast. Slovenské podnikateľské subjekty sa môžu uplatniť v rámci modernizácie malých a stredných vodných elektrární, spalovní a teplární. Taktiež pri výstavbe a rekonštrukcii pivovarov, podnikov potravinárskej výroby a spracovania poľnohospodárskych produktov (spracovateľské a baliace linky). Ďalšie možnosti sú pri predaji výrobkov sanitárnej techniky, stavebných materiálov, potravinárskych a poľnohospodárskych strojov. Gruzínsko má záujem o modernizáciu dopravnej infraštruktúry, výstavbu domov a hotelov, prípadne moderných skleníkov. V oblasti obnoviteľných zdrojov energií sa ponúka možnosť pre dovoz a servis solárnych panelov a techniky spracovania komunálneho odpadu. Taktiež existujú exportné príležitosti pri predaji medicínskeho zariadenia a liekov. Veľké možnosti poskytuje rozvíjajúci sa turistický ruch.

c) Marketingová stratégia pri vývoze do teritória

Podmienky zriadenia spoločnosti:

http://www.investingorgia.org/en/ajax/downloadfile/564/the_guide_-_how_to_register_a_business

Kontaktné adresy na inštitúcie:

Ministerstvo hospodárstva a udržateľného rozvoja Gruzínska

Contact information:

Address: 2 Sanapiro Str., Tbilisi, 0114, Georgia

Telephone: +(995 32) 299 11 11; +(995 32) 299 11 05

Fax: +(995 32) 292 15 34

Web: www.moesd.gov.ge

E-mail: ministry@moesd.gov.ge

Ministerstvo financií Gruzínska

Address: 16 Gorgasali Street, Tbilisi 0114, Georgia

Phone: +995 32 226 16 82

Responsible Person For Public Information

Tel.: +995 32 2 261 407

Web: <https://mof.ge/en/>

Georgia International Chamber of Commerce

3/29, Polikarpe Kakabadze St.

(Near Funicular) Tbilisi, Georgia

Tel: +(995 32) 298 81 76

Tel 2: +(995 32) 292 02 31

Mob: +(995 555) 124 724

E-mail: info@icc.ge

Web: www.icc.ge

Slovak-Georgian Chamber of Commerce

Address: Tsothe Dadiani #7, Tbilisi, Georgia

Tel: +995 593 54 95 95

E-mail: office@sg-chamber.com

Ajara Chamber of Commerce and Industry

Batumi 6000, Georgia

A. Melashvili Str. N26

Tel: (+995 422) 27 28 41

Fax: (+995 422) 27 28 43

Email: acci@acci.ge

Georgian Chamber of Commerce and Industry

29 Shataidze str. 0114, Tbilisi, Georgia

Hotline (995) 32 2 694747

e-mail: info@gcci.ge

European Business Association in Georgia

Address: 3, Rapiel Eristavi Street, IV Floor Tbilisi, 0179 Georgia

E-mail: info@eba.ge

Tel: +995 599 25 66 55

EU-Georgia Business Council

Tbilisi Office

38 – 40 Kobuleti Street
Tbilisi 0179 Georgia
Tel: +995 (32) 2 90 36 91
E-mail: Secretariat@eugbc.net
Web-site: www.eugbc.net

Brussels Office

Building Archimede,
Rond Point Schuman 11
B-1040 Brussels
E-mail: info@eugbc.net
Web-site: www.eugbc.net

Georgian Small & Medium Enterprises Association

Tsotne Dadiani st. N7, Trade and Business Center "Karvasla",
4th Floor, Office A424, 0101 Tbilisi, Georgia
E-mail: info@gsmea.ge
Office Phone: + 995 32 242 03 03

d) Praktické informácie pre exportéra a importéra

Telefónna predvolba:	+995-kód mesta-číslo tel.
Polícia, požiarňa ochrana a prvá pomoc	112
MZV Gruzínska – „horúca linka pre cudzincov“	(+995 32) 945 050

VEĽVYSLANECTVO GRUZÍNSKA V SR

Michalská ulica 9, 811 01 Bratislava
Tel: +421-2-5464 6484
Bratislava.emb@mfa.gov.ge

VEĽVYSLANECTVO SR V GRUZÍNSKU

13 Mtskheta Street
Tbilisi, 0179, Georgia
tel: +995 32 222 4437
emb.tbilisi@mzv.sk

HONORÁRNY KONZUL SR V TBILISI

p. Besarion Kvartshava
tel: + 995 32 517 066, +995 90 353 055
besok@geo.net.ge

Cestovanie

- Občania SR môžu priamo na územie Gruzínska vstupovať s cestovným pasom alebo občianskym preukazom vydaným formou ID karty. Pri ceste cez územia iných štátov môžu tranzitné krajiny vyžadovať cestovný pas platný minimálne 6 mesiacov od predpokladaného ukončenia pobytu.
- Za trestný čin sa považuje aj vstup do Abcházska a Južného Osetska z územia Ruskej federácie, resp. vstup z Gruzínska a výstup do Ruskej federácie. Vstup cudzích štátnych príslušníkov na územia uvedených regiónov a ich návrat je možný len pri dodržaní pravidiel ustanovených vládou Gruzínska a len zo strany území pod jej kontrolou. Vstup do Abcházska a výstup z neho je možný len cez samosprávu Zugdidi. Vstup do regiónu Južné Osetsko a výstup z neho je možný len cez samosprávu Gori. Ak tieto podmienky nebudú dodržané, môže byť cudzí štátny príslušník potrestaný finančnou pokutou alebo odňatím slobody za nelegálny prechod deliacej administratívnej línie.
- Priama letecká linka Georgian Airways, ktorá od marca 2018 dvakrát týždenne (neskôr raz za týždeň) operovala medzi Bratislavou a Tbilisi bola z dôvodu nízkej

rentability v novembri 2018 zrušená. S jej obnovením sa v krátkodobom horizonte nepočíta. Letecká spoločnosť naopak posilnila svoje lety do Viedne (3 krát týždenne).

- Bezpečnostná situácia v Gruzínsku (na teritóriu kontrolovanom vládou) je stabilná. Kriminalita je na bežnej, európskej, úrovni.
- Dovoz liekov je obmedzený len pre osobnú potrebu, týka sa to väčšinou sedatív a hypnotík. Gruzínske zákony neobmedzujú vývoz a dovoz valút do výšky cca. 10 tis. EUR. Pre vývoz umeleckých predmetov a predmetov z drahých kovov je nutné povolenie Ministerstva kultúry a ochrany pamiatok Gruzínska.
- V Gruzínsku je nulová tolerancia alkoholu pri vedení motorového vozidla.
- Upozorňujeme na veľmi vysoké roamingové poplatky cena odchádzajúceho hovoru 3 EUR/min a viac, prichádzajúceho minimálne 0,6 EUR/min a 1 MB stojí 3-9 EUR, v závislosti od operátora.
- Zdravotná starostlivosť je primeraná, v prípade potreby treba volať linku 112, platí sa v hotovosti, nemocnice vydávajú lekárske správy o ošetrení a účtenky.

Štátne sviatky

1. a 2. januára – Nový rok, 7. januára – ortodoxné Vianoce, 19. januára – Traja králi, 3.marca – Deň matiek, 8. marca – Medzinárodný deň žien, Veľká noc (piatok-pondelok), 9. apríla – Deň národnej jednoty, 9. mája – Deň víťazstva nad fašizmom, 12. mája – Deň svätého Andreja, 26. mája – Deň nezávislosti Gruzínska, 28. augusta – Mariamoba (Deň zjavenia Svätej Márie), 14. októbra – Sveticchloba (cirkevný sviatok), 23. novembra – Giorgoba (Deň korunovácie Svätého Georga).

Časový rozdiel

Oproti letnému SEČ + 2 hodiny, oproti zimnému SEČ + 3 hodiny

Dátum: 29. mája 2019